

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžo/86/2013
Identifikačné číslo spisu:	1010201702
Dátum vydania rozhodnutia:	24.09.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Adamcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1010201702.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a členov senátu JUDr. Jozefa Hargaša a JUDr. Zdenky Reisenauerovej, v právnej veci žalobcu: F., bytom E., zastúpeného JUDr. Bohumírom Bláhom, advokátom so sídlom Hurbanovo nám. 5, Bratislava proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, so sídlom Námestie slobody 12, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1N 152/10 zo 14. júla 2010, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 235/2010-62 z 27. júna 2013, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/235/2010-62 z 27. júna 2013 p o t v r d z u j e.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu v sume 213,01 Eur do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Bratislave (ďalej v texte rozsudku len „prvostupňový súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom č. k. 1S 235/2010-62 z 27. júna 2013 napadnuté rozhodnutie žalovaného č. 1N 152/10 zo 14. júla 2010 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím žalovaného č. 1N 582/10 z 18. mája 2010 zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Zároveň žalovanému uložil povinnosť zaplatiť na účet právneho zástupcu žalobcu trovy právneho zastúpenia vo výške 137, 97 €, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku vychádzal z toho, že z obsahu žiadosti žalobcu z 8. marca 2010 vyplýva, že žalobca žiadal o poskytnutie právnej pomoci, ktorá v tomto prípade zahŕňa v zmysle § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 327/2005 Z. z.“ alebo „zákon o poskytovaní právnej pomoci“) aj právne poradenstvo a mediáciu, ktorou žalobca žiadal žalovaného o pomoc, ako vyčísliť škodu a nemajetkovú ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím a jeho vykonaním a určenie

spôsobu uplatnenia náhrady, vrátane orgánov, na ktoré sa môže obrátiť, zmierlivé riešenie sporu, mediáciu a iné možné spôsoby na náhradu škody a nemajetkovej ujmy.

Krajský súd uviedol, že z predložených podkladov je zrejmé, že žalobca sa chce domáhať odškodnenia a náhrady nemajetkovej ujmy vyplývajúcej z neoprávnene uloženého disciplinárneho trestu, ktorá podľa názoru súdu zahŕňa v zmysle § 4 ods. 1 písm. a) citovaného zákona právne poradenstvo, o ktoré žalobca vo svojej žiadosti žiadal, pričom sa vo svojej argumentácii vychádzal aj z právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v uznesení sp. zn. 4Sžo 14/2012. Krajský súd poukázal na to, že preskúvanie zákonnosti rozhodnutí v rámci správneho súdnictva nie je zahrnuté do sféry činnosti žalovaného podľa § 3 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z., pričom ale žalovaný opomenul skutočnosť, že spory o náhradu nemajetkovej ujmy majú občiansko-právnu povahu, a teda nespadajú do sféry správneho súdnictva. Žalovaný vyhodnotil žiadosť žalobcu ako požiadavku právnej pomoci v spore o preskúvanie zákonnosti rozhodnutia, pričom tento postup podľa názoru súdu nie je v súlade s o zákonom. Vzhľadom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že žalovaný vec nesprávne právne posúdil, z dôvodu ktorého postupom podľa § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p. rozhodol tak, že preskúvané rozhodnutie žalovaného, vrátane prvostupňového rozhodnutia, zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. O trovách konania rozhodol podľa § 250k ods.1 O.s.p. tak, že v konaní úspešnému žalobcovi žalovaný nahradí trovy právneho zastúpenia v ním uplatnenej výške 137,97 €, ktoré zároveň špecifikoval.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, a to z dôvodov uvedených v § 205 ods. ods. 2 písm. d) O.s.p. a § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.

Podľa názoru žalovaného v opätovnom rozhodnutí krajský súd nedostatočne zistil skutkový stav a teda na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne aplikoval právne normy a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný poukázal na to, že krajský súd síce dospel k správne záveru, že pojem „právna pomoc“ v zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. v platnom znení do 31. decembra 2011 zahŕňa aj právne poradenstvo a pomoc pri mimosúdnych konaniach, avšak vo svojom rozhodnutí sa nezaoberal skutočnosťou, že právne poradenstvo a poskytovanie pomoci pri mimosúdnych konaniach sú jednou z foriem poskytovania právnej pomoci a na to, aby mohol žalovaný takúto právnu pomoc poskytovať, musí byť v prvom rade daná pôsobnosť žalovaného pre danú oblasť práva, v ktorom žalobca právnu pomoc žiada.

Ďalej žalovaný uviedol, že žalobca si vo svojej žiadosti vyplnil v časti D1 Povaha sporu iba: „preskúvanie zákonnosti rozhodnutia“. Vo vyplnenom formulári v časti D2 Hodnota sporu žalobca uviedol „zrušenie napadnutého rozhodnutia, náhrada škody a nemajetkovej ujmy“ a v časti E2 označil, že má záujem o právnu pomoc vo forme poradenstva, mediácie, pomoci (poradenstvo a zastupovanie) pred začatím súdneho konania a pomoci (zastupovanie) v rámci prebiehajúceho súdneho konania. Žalovaný ho výzvou z 22. apríla 2010 vyzval na spresnenie, aká škoda a nemajetková ujma mu vznikla napadnutým rozhodnutím. Keďže sa však žalobca nevyjadril k tejto časti výzvy vo veci, ktorá nebola označená ako predmet sporu podľa vyplnenej žiadosti D1 Povaha sporu, žalovaný konanie vo veci žiadosti o poskytnutie právnej pomoci doručenej žalovanému dňa 16. apríla 2010 rozhodnutím z 18. mája 2010 zastavil.

Žalovaný sa odvolal na to, že žiadateľ síce uviedol, že od protistrany požaduje zrušenie rozhodnutia a náhradu škody a nemajetkovej ujmy, avšak zo žiadosti o poskytnutie právnej pomoci a priložených dokladov je zrejmé, že s ohľadom na povahu konania, bolo primárnym predmetom konania preskúvanie rozhodnutia Krajským súdom v Košiciach (tak, ako to žalobca uvádza v časti E1 a E2). Preto žalovaný trval na tom, že v súlade s vtedy platnými právnymi predpismi nebolo Centrum právnej pomoci oprávnené poskytovať právnu pomoc (teda bez ohľadu na formu právnej pomoci - či už vo forme poradenstva, mediácie alebo zastupovania v konaní pred súdom) vo veciach správneho súdnictva, teda aj vo veci, v ktorej žalobca žiadal o poskytnutie právnej pomoci. Uviedol tiež, že náhrada škody a nemajetkovej ujmy titulom nezákonného rozhodnutia nemohla byť v čase podania predmetom konania pred súdom (bez vylúčenia úspešnosti v konaní), pretože v čase podania žiadosti žalobcom neexistovalo rozhodnutie, ktoré by nezákonné rozhodnutie zrušilo. Žalovaný z objektívnych dôvodov nebol oprávnený poskytovať žalobcovi právnu pomoc v žiadnej zo zákonom stanovených foriem, vo veci rozhodol v súlade s platnou právnou úpravou a jeho rozhodnutie sa ani nevymyká bežnej rozhodovacej praxi.

Žalovaný, presvedčený o dôvodnosti jeho tvrdení ohľadne nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia, navrhol odvolaciemu súdu, aby odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietne a žiadnemu z účastníkov neprizná právo na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania.

III.

Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že sa pridrižiava svojho stanoviska k žalobe, odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu vydaný v zmysle intencií uznesenia najvyššieho súdu č. k. 6 Sžo/14/2012 zo dňa 27. februára 2013 považuje za správny a preto ho navrhol potvrdiť a žalovaného zaviazat' k náhrade trov právneho zastúpenia.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 211 a nasl. O.s.p.) v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 vety prvej O.s.p., s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 24. septembra 2014 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Zmyslom a účelom platnej právnej úpravy správneho súdnictva je poskytovať efektívnu ochranu verejným subjektívnym právam fyzických a právnických osôb.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O.s.p.).

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy (t.j. druhej hlavy piatej časti) sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 246c ods.1, veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 219 ods.1,2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Úlohou prvostupňového súdu v predmetnej veci bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku - upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov - na základe žaloby žalobcu preskúmať zákonnosť postupu a hore označeného rozhodnutia žalovaného, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu č. 1N 582/10 z 18. mája 2010 o zastavení konania o nároku na poskytnutie právnej pomoci žalobcovi.

Z podkladov súdneho spisu, vrátane administratívneho spisu žalovaného, ktorého súčasťou bol aj spis prvostupňového správneho orgánu, bolo zistené, že skutkový stav medzi procesnými stranami sporný nebol.

Spornou bola otázka právneho posúdenia veci v tom smere, či v posudzovanej veci boli splnené zákonné podmienky pre postup žalovaného, ktorý konanie o nároku navrhovateľa na poskytnutie právnej pomoci podľa § 30 ods.1 písm. e) správneho poriadku zastavil.

Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2

O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu z podkladov administratívneho spisu je zrejmé, že žalobca žiadal aj o právne poradenstvo a mediáciu, ako vyčísliť škodu a nemajetkovú ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím a jeho vykonaním a určenie spôsobu uplatnenia náhrady, vrátane orgánov, na ktoré sa môže obrátiť. Za tohto stavu vo veci, vyčíslenie nemajetkovej ujmy nemohlo byť podmienkou poskytnutia právnej pomoci. Neuniklo tiež pozornosti odvolacieho súdu, že žalobca v priebehu konania oznámil žalovanému, že rozhodnutie správneho orgánu bolo príkazom prokurátora zrušené.

Odvolací súd zistil, že odvolanie žalovaného neobsahuje právne relevantné tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Krajský súd vyvodil správne skutkové aj právne závery, s ktorými sa odvolací súd v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. stotožnil, vychádzajúc pritom z odvolania, ako aj z rozsahu a dôvodov podanej žaloby.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací napadnutý rozsudok krajského súdu podľa súdu podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. a s § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd s poukazom na ust. § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s ust. § 246c veta prvá O.s.p. a s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v súlade s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu v uplatnenej výške. Tieto trovy pozostávajú z trov právneho zastúpenia, ktoré podľa predloženého vyúčtovania z 24.9.2014 boli uplatnené za 2 úkony právnej služby podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, a to :

- písomné vyjadrenie k odvolaniu žalovaného zo 14.8.2013 (§ 11 ods.4, § 13a/1c) - 130,16 Eur + režijný paušál (§ 16 ods.3) - 7,81 Eur

- účasť na verejnom vyhlásení rozsudku na Najvyššom súde SR dňa 24.9.2014 (§11ods.4, § 13a/4) - 67,- Eur + režijný paušál (§ 16 ods.3) - 8,04 Eur.

Spolu trovy právneho zastúpenia predstavujú sumu 213,01 Eur.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.